

Doelen en activiteiten dag 1

Vorbereiding op dag 1 (zie toegestuurd studiemateriaal en studievragen)

- Lees het toegestuurde artikel en maak de studievragen: Wijngaarden, H.A. van (2004). Schisis en veluminsufficiëntie – anatomische aspecten, pg. 3 - 21. in: H.F.M. Peters e.a. (red.) *Handboek Stem- Spraak- en Taalpathologie*. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum.
- Maak de studievragen bij het artikel: noteer je antwoorden. Deze worden op de eerste studiedag besproken
- Lees het eerste deel van de reader, pg. 1 – 9. Noteer vragen die bij je opkomen tijdens het lezen van dit deel van de reader, zodat je die de eerste cursusdag kunt stellen.

Totale studiebelasting als voorbereiding op dag 1:

28 pag. = 3 uur lezen, maken studievragen ½ uur, totaal 3 ½ uur

Thema dag 1

- Logopedisch onderzoek naar de spraak van een kind met VPI/schisis: opzet, uitvoering, interpretatie, formulering differentiaaldiagnose, samenwerking met het schisisteam hoofddoelen logopedisch behandelplan

Doelen dag 1

- De cursist kan aan de hand van fonetische kennis de spraakverschijnselen bij VPI verklaren
- De cursist kent de meest gangbare termen betreffende de fysiologie en operatieve ingrepen bij een kind met schisis
- De cursist kan de kenmerkende spraaksymptomen die voorkomen bij VPI op geluidsopnames identificeren en (met hulp van de docent) correct benoemen
- De cursist kan de diverse spraaksymptomen bij een kind met VPI ordenen en er een verklaring voor geven op basis van onderzoeksgegevens uit het dossier van het kind
- De cursist neemt het logopedisch onderzoek naar de spraak van een kind met VPI / schisis correct af

Programma dag 1

- Welkom en inleiding op de twee studiedagen; afspraken
- Anatomie en fysiologie van palatum/velum/farynx en rol bij het spreken > bespreking gelezen stof en nakijken studievragen
- Uitleg: fonetiek en fonologie; typen spraakstoornissen bij schisis en oorzaken
- Demonstratie spraakstoornissen bij schisis a.d.h.v. videofragmenten
- Medische aspecten van schisis
- Logopedisch onderzoek bij spraakstoornissen t.g.v. VPI / schisis

lunch

- Introductie van casuïstiek (casuïstiek uit het middagprogramma)
- Workshop: analyseren spraak casuskind op basis van geluidsopnamen in de kleine groep, ordenen, samenvatten
- Elke subgroep benoemt het hoofdprobleem van het kind a.d.h.v. de gevonden resultaten
- Voorbespreken thuisopdracht: schrijven van diagnose m.b.v. ICF bij casus, bepalen volgorde van klanken die je aan wil pakken; uitvoering spraakonderzoek bij eigen cliënt, indien mogelijk.

Doelen en activiteiten dag 2

Vorbereiding op dag 2

- Bestudeer de reader, pg. 10 t/m 50. Noteer over welke fragmenten je vragen hebt. Je hebt de kennis uit de reader nodig om de behandelopdrachten op dag 2 uit te kunnen voeren
Studiebelasting: 5 ½ uur (7 pag. per uur bestuderen, info moet op dag 2 paraat zijn om de vaardigheden m.b.t. de behandeling te kunnen oefenen)
- Als je in je praktijk of de instelling waar je werkt een cliënt hebt met VPI/schisis, probeer dan het logopedisch onderzoek af te nemen dat de eerste dag is geoefend en uitgedeeld. Noteer vragen aan de hand van je ervaringen
- Maak een behandelplan voor de cursuscasus die jij in de workshop van dag 1 geanalyseerd hebt. Het behandelplan beslaat 1 tot 2 A-4's. Het is een plan voor de duur van een half jaar. Maak het plan volgens opdracht. Het start met een logopedische diagnose, waarbij je de ICDH/ICF systematiek gebruikt, zie de toelichting op de pag. 11 – 13 bij de oefenopdrachten. Stuur op tijd in: je krijgt uitgebreide feedback van de docent voor de 2^e cursusdag. Op dag 2 werk je verder met je 'bijgestelde' diagnose en hoofdlijn behandelplan
Studiebelasting: 2 uur.
- Download de 'Richtlijn Behandeling van Schisis' via <https://www.nvmka.nl/sites/www.nvmka.nl/files/NVPC%20Richtlijn%20Behandeling%20van%20Schisis.pdf>
Lees de samenvatting, pg. 5 t/m 11. De richtlijn lijkt primair geschreven voor de schisisteams. Noteer voor jezelf welke aspecten voor jouw handelen als logopedist belangrijk zijn en in welke situaties je de richtlijn zult raadplegen. Denk vooral ook aan uitleg aan ouders en communicatie met het schisisteam. Op dag 2 komen we hierop terug.
Studiebelasting: ½ uur.
- Op dag 2 gaan we o.a. aan de slag met operante leerprincipes. Bij operant leren is systematisch en aantrekkelijk belonen essentieel. Bedenk een activiteit die jij belonend vindt voor een kind met VPI / schisis. Neem het materiaal mee dat je daarvoor nodig hebt., zie pg. 14 opdr. 4.

Thema dag 2

- Doelgerichte en intensieve logopedische behandeling van spraakstoornissen bij VPI / schisis, a.d.h.v. fonetisch georiënteerde therapie, met gebruik van operante leerprincipes

Doelen dag 2

- De cursist kan aan de hand van de gevonden en geordende spraaksymptomen een logopedische diagnose beschrijven volgens ICF met klinische redenering en een logopedisch behandelplan opstellen.
- De cursist kent en beheerst de diverse fonetische plaatsingstechnieken die ingezet worden om de correcte klanken bij een kind met VPI aan te leren en deze motorisch in te slijpen
- De cursist geeft het kind heldere instructie en specifieke feedback, die het kind helpt om het juiste fonetisch-motorische patroon op te slaan
- De cursist kiest de spel- en conditioneringsvormen die ervoor zorgen dat het kind positief betrokken blijft en veel correcte klankproducties oefent
- De cursist selecteert de oefenwoorden die passen bij het doel en de al beheerste klanken door het kind met VPI

Programma dag 2

- Reflectie en feedback n.a.v. het afgenomen logopedisch onderzoek bij schisis
- Feedback, vergelijken en bespreken: basis voor behandelplan oefencasus (thuisopdracht)
- Uitleg: principes bij het maken van een behandelplan voor een kind met schisis
- Uitleg en demonstratie: inhoud van de logopedische behandeling; fonetische spraaktherapie, a.d.h.v. videofragmenten
- Uitwisseling conditioneringsmateriaal
lunch
- Workshop: voorbereiden spraakbehandeling voor je casuskind, in kleine groep
- Voorbereiden rollenspel
- Uitvoeren van de behandeling bij schisis: rollenspel per subgroep, feedback en bijstelling
- Voorbespreken thuisopdracht: Verder uitwerken behandelplan, eigen casus voorbereiden en/of afnemen logopedisch onderzoek bij kind met VPI/schisis

Doelen en activiteiten dag 3

Vorbereiding op dag 3

- Lees de 'Leidraad voor de medische begeleiding bij het 22q11.2 deletiesyndroom', revisie 2008. Hierbij gaat het vooral om de hoofdstukken 1, 2, 3, 4 en 6.
Studiebelasting: 1 uur
- Lees hoofdstuk 3 uit Golding-Kushner en Shprintzen, *Velo-cardio-facial syndrome, vol, II, Treatment of Communication Disorders: General principles for articulation therapy in VCFS*, pg. 59 – 79
Studiebelasting: 2 ½ uur
- Werk je behandelplan verder uit in subdoelen; noteer hoe je de doelklanken en doelsyllabes aan gaat leren en noteer passende oefenwoorden. Zie opdracht 6. Bereid dit thuis voor, overleg met je subgroep en kom samen tot één behandelplan. Werk ook het eerste deel van het behandelplan bij, n.a.v. de feedback van de docent die heeft nagekeken. Stuur je verbeterde en uitgewerkte behandelplan op tijd in, je krijgt zeer uitgebreide feedback van de docent voor de derde cursusdag. Bijstellen indien nodig.
Studiebelasting: 5 uur
- Noteer vragen die jij hebt n.a.v. je behandelplan, de afname van het spraakonderzoek of je eigen ervaring met een cliënt uit je praktijk en neem die mee naar dag 3.

Thema dag 3

- Herhalen spraaksymptomen bij VPI en behandeltechnieken
Aanpassen behandelplan VPI aan speciale doelgroepen: (zeer) jonge kinderen, kinderen met 22q11.2 deletie-syndroom, kinderen met ondergemiddelde cognitieve mogelijkheden

Doelen dag 3

- De cursist kan een logopedisch behandelplan voor een kind met VPI per sessie uitwerken, integreert auditieve identificatie- en discriminatie-oefeningen in haar plan en neemt doelen en activiteiten op voor generalisatie van het geleerde naar de spontane spraak
- De cursist weet hoe objectieve onderzoeken worden uitgevoerd bij een kind met afwijkende spraak ten gevolge van VPI
- De cursist communiceert doelgericht en effectief met het schisisteam, waarbij de cursist gebruik maakt van kennis uit de Richtlijn Schisis
- De cursist kent de specifieke problematiek van kinderen met 22Q11.2 deletie syndroom en kan een logopedisch behandelplan voor een kind met VPI en 22Q11.2 d.s. aanpassen aan de specifieke mogelijkheden en beperkingen van het kind
- De cursist kan een logopedisch plan voor een kind met VPI toesnijden voor een kind van ongeveer 2 ½ jaar en dit correct uitvoeren

Programma dag 3

- Behandelplannen: feedback, uitwisseling, afronding
- Rapportage aan of communiceren met schisisteam
- Video: objectief onderzoek door het schisisteam; nasometrie, naso-endoscopie
- Bespreken casuïstiek cursisten, aan de hand van korte schetsen; o.a. labelen spraaksymptomen, klinisch redeneren, behandeltechnieken, behandelbesluiten, prognose
- Behandeling van jonge kinderen met schisis rond 2 ½ jaar oud

lunch

- Uitleg: 22Q11.2 deletie syndroom en andere syndromen; interfererende factoren bij logopedie
- Inzet van auditieve oefeningen bij de behandeling: uitleg, demonstratie, rollenspel
- Evaluatie en certificaten